

Knolcyperus en andere (probleem-)onkruiden

Bert Waterink – BO-Akkerbouw

Knolcyperus en andere (probleem-) onkruiden in de akkerbouw

Bert Waterink
Keukenhof lezing
Lisse, 8 oktober 2025

HET COMITÉ
KONINKLIJKE VERENIGING HET COMITÉ VAN GRAANHANDELAREN

BioPlant
Vereniging biologische akkerbouwers

 VAN IPEREN
groeispecialist sinds 1921

 FARMPLUS

Nederlandse
Aardappel Organisatie

Plantum

VERENIGING VOOR DE
AARDAPPELVERWERKENDE
INDUSTRIE

VIGEF

Vereniging van de Nederlandse Groenten- en Fruitverwerkende Industrie

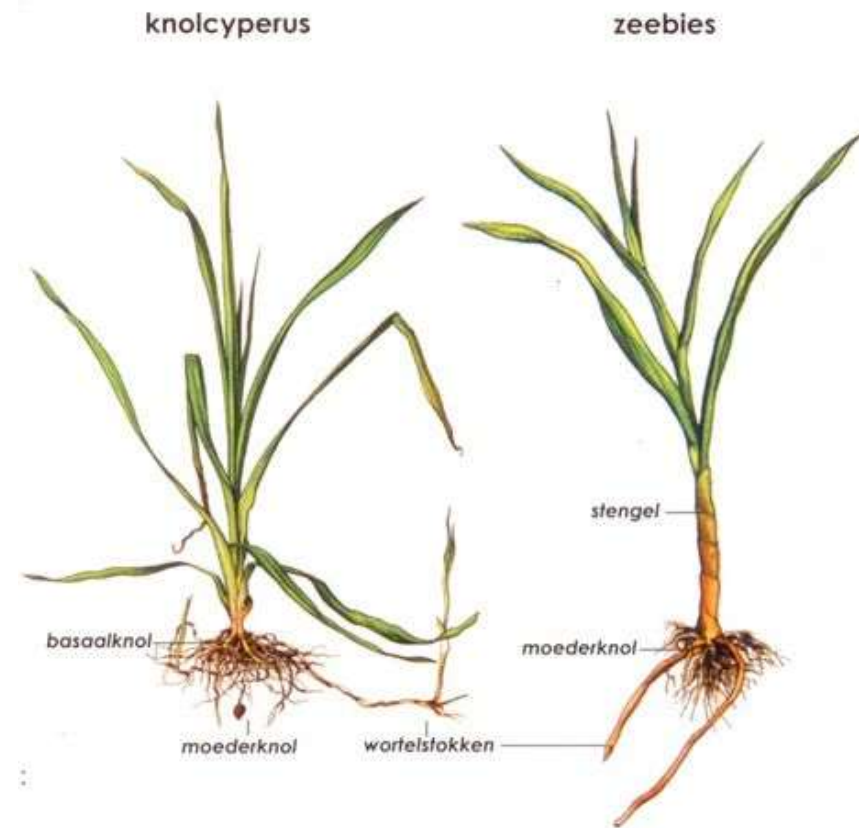
Inhoud

- Knolcyperus
- Wilde haver
- Doornappel
- Duist & windhalm
- Reuzenberenklauw
- Andere (probleem-) onkruiden

Knolcyperus in NI

Lijkt op zeebies

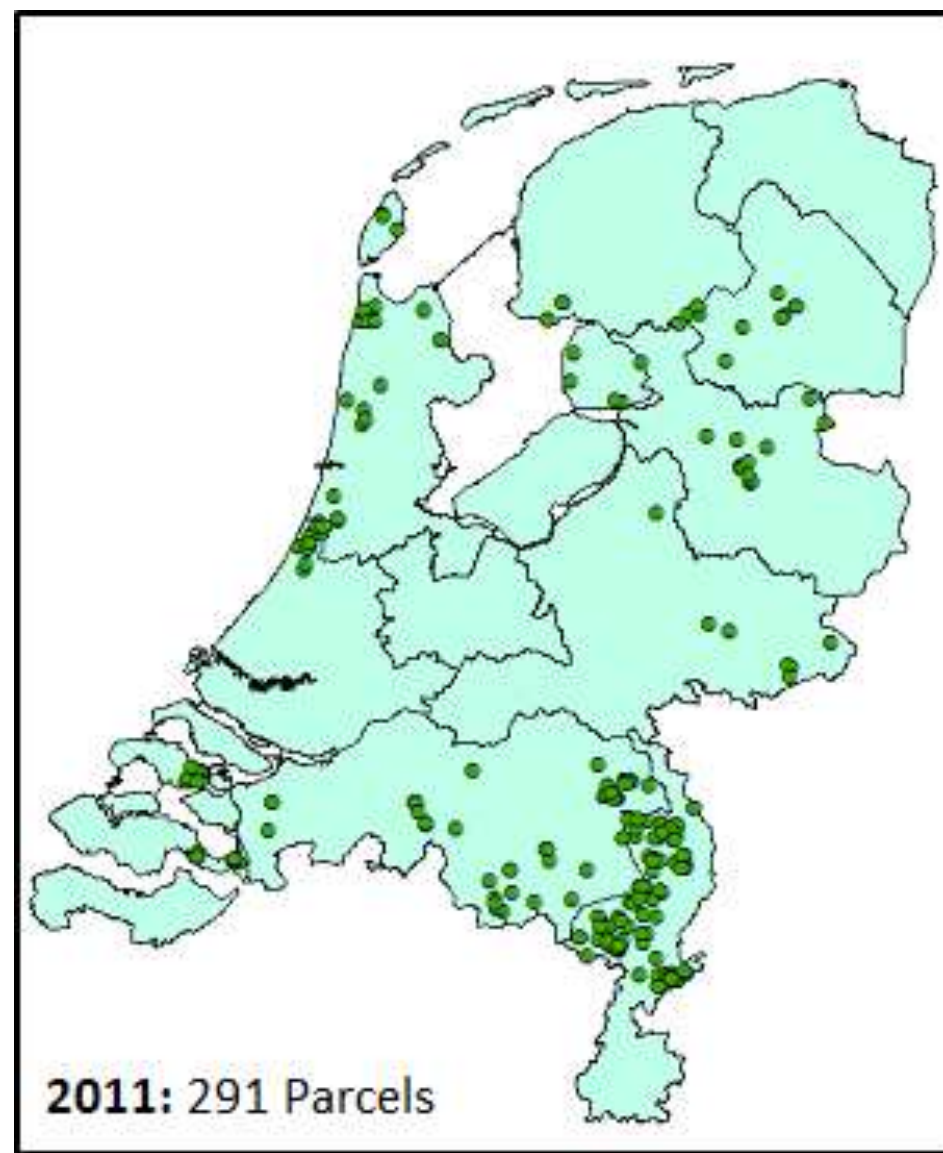
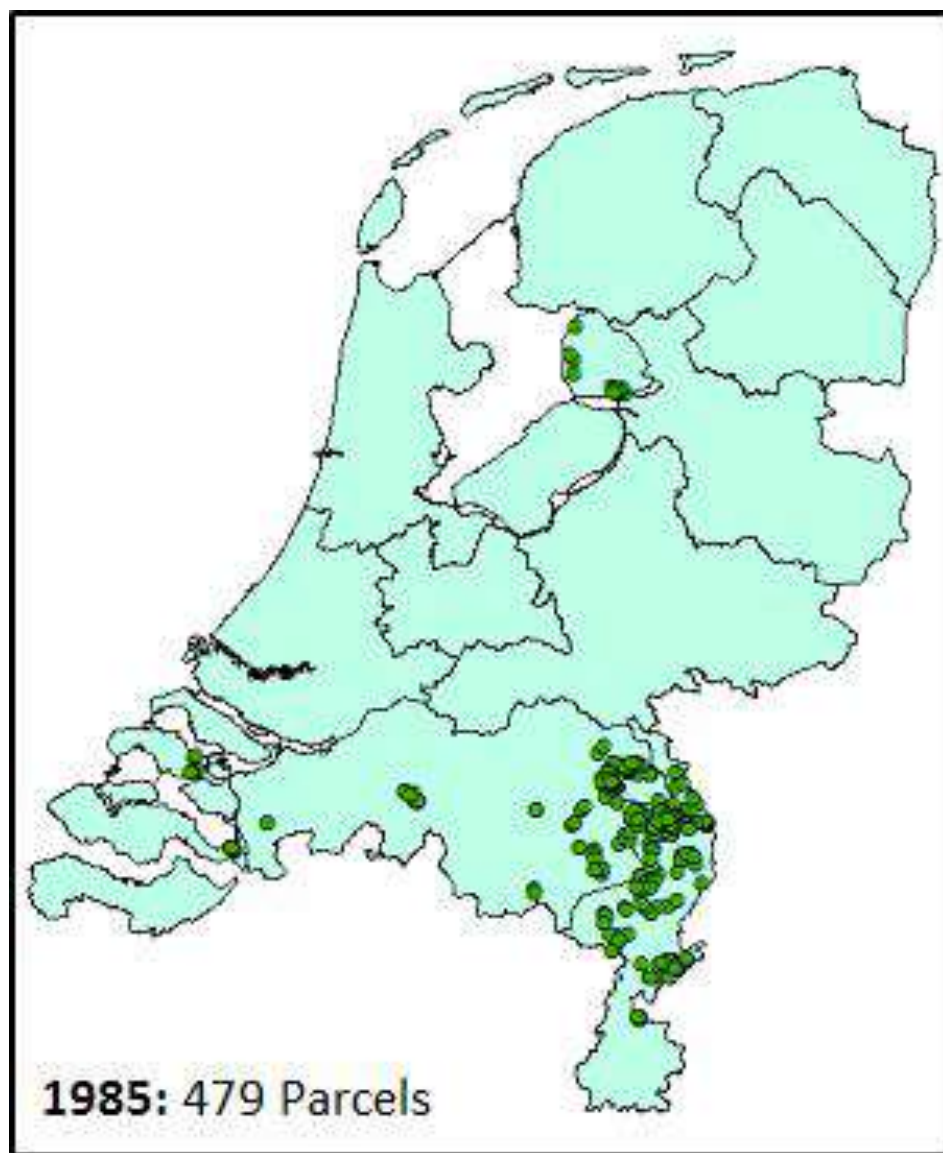

Knolcyperus in NL

- **Introductie medio jaren '70**
- **Vaststelling begin jaren '80**
- **Snelle verspreiding over Nederland**
- **Lokale vermeerdering en verspreiding**

Aantal en oppervlakte per provincie, stand 1-1-25

	aantal	oppervlakte (ha)
Groningen	0	0
Friesland	7	7,4
Drenthe	45	75,9
Overijssel	20	32,2
Gelderland	21	73,9
Utrecht	0	0
flevoland	8	23,2
N-Holland	25	28,8
Z-Holland	23	29,8
Zeeland	23	73,8
N-Brabant	200	329,7
Limburg	170	237,6
totaal	542	912,4

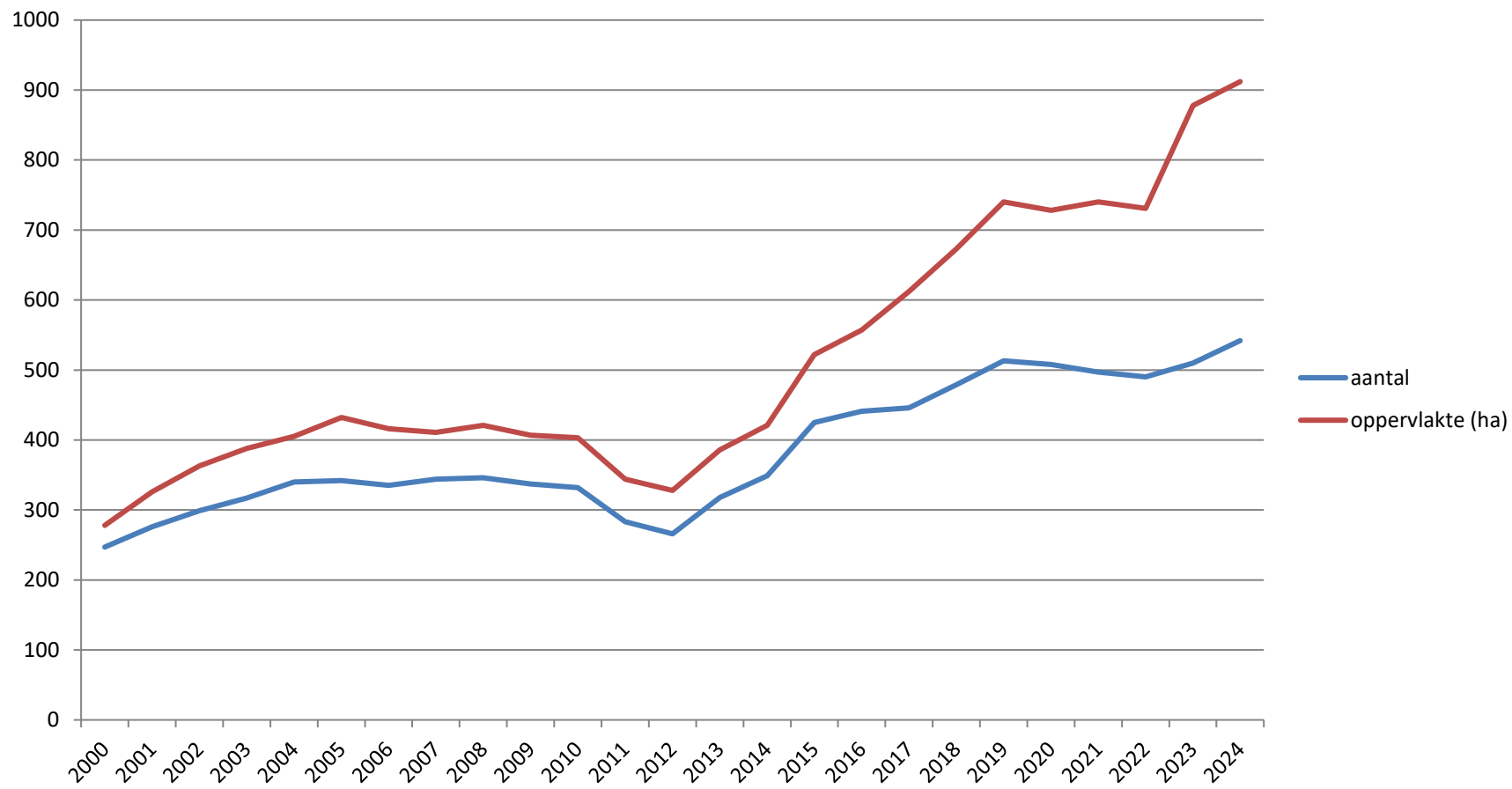
Actualiteit

- Signalen uit de praktijk
 - Aantal + omvang neemt toe
 - Groot verschil tussen wel/geen officiële besmetting
 - (Her)besmetting vanuit overige terreinen, zoals bermen, sloten/talud, natuur
 - Verspreiding met grond en product
 - Meldplicht werkt effectieve aanpak tegen.....

Actualiteit

Verloop aantal + omvang officiële besmettingen in NI

Ander beleid?

- Wat is het huidige beleid?
 - Op besmet perceel(sgedeelte):
Teeltverbod voor onbepaalde tijd voor alle akker- +
tuinbouwgewassen, behalve gras en natuur.
+ bestrijdings- + reinigings- en meldingsplicht.
Ontheffing voor snijmaïs, snijgraan en tulpentrek.
Vrijgave na af/begraven en na 3 vrije jaren.
 - Op het gewas/product/afvalstromen:
Gewasaanzegging met maatregelen om verspreiding
te voorkomen. Eventueel vernietigen!

Ander beleid?

- De sector heeft invloed op het beleid, mits breed-gedragen!
- De BO heeft hiervoor een werkgroep ingesteld met de betrokken sectoren en organisaties.
- Uitkomst: ***teeltvoorschrift behouden!***
 - > *bestrijdingsplicht voor iedereen*
 - > *info-plicht eigenaar/gebruiker <> derden*
 - > meer ruimte binnen GLB en mestregels
 - > meer ruimte voor laag-risico gewassen
 - > grondontsmetting belonen
 - > Onderzoek verspreidingsroutes
 - > Meer info/hulp voor telers
 - > Proberen meer gbm beschikbaar te krijgen.

Ander beleid?

- Teeltvoorschrift
 - de voorstellen worden voorgelegd aan de minister
 - Indien minister akkoord: wijziging regels v.a. 2026.
- Flankerend beleid (uitvoering, onderzoek, communicatie)
 - Voor wijziging van de uitvoering en overige activiteiten (info, onderzoek, gbm, enz.) is geen toestemming van de minister nodig!
 - BO pakt dit op, zo nodig i.s.m. betrokken sectoren en organisaties

Wilde haver

- Één van de 14 teeltvoorschriften
- Verwijderen en vernietigen voor 1/7 in Zuid-Nl en 15/7 in Noord-Nl
- De sector wil de datum vervroegen.
- Handhaving o.b.v. meldingen

Doornappel

- Giftig
- De sector wil graag een teeltvoorschrift á la Wilde haver
- Nu deels borging via TopCrop (VVAK)

Duist & windhalm

- Verspreiding resistente duist neemt toe
- Flufenacet verdwijnt?
Nog geen goede opvolger toegelaten
- Mechanische bestrijding belangrijker

Reuzenberenklauw

- Invasieve exoot EU
- Verspreiding neemt toe
- Vooral op randen, niet in het gewas.
- Brandwonden

Andere (probleem-)onkruiden

O.a.:

- Zwaluwtong
- Klein kruiskruid
- Wortelonkruiden (kweek, haagwinde, veenwortel ..)
- Perzikkruid
- Aardappel (opslag)

Komende jaren

- # toelatingen synthetische stoffen neemt snel af
- # toelating groene middelen neemt langzaam toe
- Inzet nieuwe onkruidbestrijdingstechnieken nodig (spuiten/branden/elektrocutie/bewerken/T/...)
- Belang mechanische onkruidbestrijding neemt toe.

Slot

Heeft u vragen?

